

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202122
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4620202122.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny R., N. XXXX/X, R., dieťa rodičov: matka Z. T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. Z. H. N. XX, zastúpenej VEIS LEGAL, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Farská 8, 949 01 Nitra, IČO: 53 027 591, a otec Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, zastúpený JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom so sídlom A. Žarnova 11C, 917 02 Trnava, o návrhu otca a matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/136/2020-259 zo dňa 31.05.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v I. výroku m e n í tak, že nariaďuje do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej toto neodkladné opatrenie:

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou T. E., nar. XX.XX.XXXX, každú sobotu v nepárnom týždni roka od 15.30 hod. do 17.30 hod. bez prítomnosti matky dieťaťa.

Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť a v mieste jej bydliska zabezpečiť prostredníctvom ňou zvolenej osoby odovzdanie dieťaťa otcovi v stanovenom čase a otec je povinný po ukončení styku v stanovený čas na tom istom mieste dieťa odovzdať osobe zabezpečenej matkou.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie) uznesením č. k. 10P/136/2020-259 zo dňa 31.05.2021 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upraví jeho styk s maloletou T., zamietol a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zakáže styk otca s maloletou T., zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ust. § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, 2, § 361, § 363, § 365 ods. 1, 2, § 367 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

2. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal povolenia kontaktu maloletého dieťaťa s ním každý nepárny týždeň, a to cez víkend vždy od soboty 10.00 hod. do nedele 18.00 hod., pričom po dobu odovzdávania dieťaťa druhému rodičovi neplatí zákaz priblíženia otca k matke. Návrh otec odôvodnil tým, že sa snažil s matkou o dohodu ohľadom kontaktu s maloletou T. pred konečným rozhodnutím súdu, no žiadnej reakcie sa nedočkal. Tiež po skúsenostiach s dohodami medzi matkou, ktoré ňou boli porušené, nevidí otec iné východisko, ako súdne nariadenie povinnosti umožniť mu styk s vlastným dieťaťom. Matkina obava o vývoj maloletej z dôvodu vulgárneho vyjadrovania sa pred maloletou je absolútne pokrytecká, sama sa takto vulgárne vyjadrila na jeho adresu priamo pred maloletou, keď sa otec snažil zachytiť situáciu a stav, v akom sa dennodenne nachádzala ich domácnosť. Matka sa nešťítí nahovárať maloletej, že jej otca zabili policajti,

otec sa bojí pomyslieť, kam to dospelo po viac ako 150 dňoch bez kontaktu s maloletou dcérou. Pri poslednom kontakte dňa XX.XX.XXXX otec pri odchode domov k matke vytvoril videozáznam, z ktorého je podľa otca zrejmé, že maloletej T. sa domov k matke príliš nechcelo, veď jej bolo dovolené byť s oteckom behom predchádzajúcich 3 mesiacov asi len 8 hodín. Na záver otec uviedol, že len vďaka snahe matky vymazať ho zo života maloletej, je otec viac ako 150 dní bez akéhokoľvek kontaktu s maloletou, dodržiava všetky príkazy a nariadenia a spolupracuje s vyšetrovateľmi, svoju dcéru miluje a nevzdá sa jej len tak. Keďže matka sabotuje všetky jeho snahy o dohodu na výchove aj o kontakte pred konečným rozhodnutím súdu, otec požiadal týmto návrhom o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha povolenia kontaktu s maloletou T..

3. Dňa 08.12.2020 doručila matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd rozhodol, že: I. maloletá T. sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveruje do osobnej starostlivosti matky, II. súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej zakazuje otcovi styk s maloletou, III. súd zakazuje otcovi priblížiť sa k matke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej T., a IV. súd úplne zakazuje otcovi kontaktovať matku písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo akýmikoľvek inými prostriedkami až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej T.. Časť návrhu matky vo výrokoch III. a IV. bola vylúčená na samostatné konanie do oddelenia C a uznesením č. k. 10P/136/2020-194 zo dňa 14.12.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci sp. zn. 10P/136/2020 zveril maloletú T. do osobnej starostlivosti matky a zakázal styk otca s maloletou T.. Proti tomuto uzneseniu podal otec v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 12CoP/8/2021-216 zo dňa 30.03.2021, právoplatným dňa 19.04.2021 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa zverila maloletá T. do osobnej starostlivosti matky, potvrdil a zároveň v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zakázal styk otca s maloletou T., zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po doručení uznesenia odvolacieho súdu účastníkom konania súd nariadil termín pojednávania vo veci na deň 24.06.2021 o X.XX hod., na ktorom vykonal dokazovanie aj v intenciách uznesenia odvolacieho súdu.

4. Súd po oboznámení s obsahom spisu a s aktuálnou správou kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože na kvalifikované rozhodnutie jednak o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorá sa domáha zákazu styku otca s maloletou, jednak o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd upraví jeho styk s maloletou, je potrebné najskôr v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, vykonať opätovne výsluchy rodičov na pojednávaní a nimi zistiť, aká je aktuálna situácia medzi účastníkmi konania, najmä vzťah maloletej T. k rodičom, ako aj súčasné vzťahy medzi rodičmi navzájom. V súčasnosti podľa názoru súdu nie je dostatok podkladov na rozhodnutie o dočasnej úprave pomerov účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia a súd preto návrhy rodičov ako nedôvodné zamietol.

5. Proti uvedenému uzneseniu v časti zamietnutia jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa dočasne upraví styk otca s maloletou T., podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa navrhujúc uznesenie v napadnutej časti zmeniť tak, že bude oprávnený stretávať sa s malolekým dieťaťom každý nepárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do nedele 18.00 hod., pričom otec si maloletú T. vyzdvihne v mieste bydliska matky a v stanovenom čase ju na tomto mieste matke vráti. Matka je povinná maloleké dieťa na styk s otcom riadne pripraviť. V podanom odvolaní poukázal na neštandardný postup súdu prvej inštancie, ktorý jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia najskôr doručoval matke malolekého dieťaťa na vyjadrenie a až následne o ňom rozhodol. Zákonná lehota na rozhodnutie o návrhu otca je 7 dní, pričom súd rozhodnutie otcovi doručil po viac ako 5 týždňoch. Otec súdu predložil emailový návrh na uzatvorenie dohody o dočasnej úprave styku otca s malolekým dieťaťom, na ktorý matka nereagovala. Je preto ohrozené právo otca na styk s malolekým dieťaťom, i právo dieťaťa na pravidelný styk s otcom. S maloletou T. bol X mesiacov na materskej dovolenke, o jeho rodičovskej spôsobilosti postarať sa o ňu nemôžu existovať pochybnosti. Otec sa k malolekému dieťaťu nikdy nesprával hrubo, agresívne, maloleké dieťa sa na otca vždy tešilo. Matka sa stavia do pozície osoby, ktorá rozhoduje o tom, kto a kedy bude s dieťaťom tráviť čas. Matka sa vyjadрила, že mu dieťa dá, až keď to bude určené súdom. Zamietnutie návrhu otca na nariadenie ním navrhovaného neodkladného opatrenia by bolo možné v prípade, ak by existovali výnimočné okolnosti, za ktorých by záujem maloletej T. na

nestretávaní sa s otcom prevyšoval nad tým, aby sa s otcom stretávala a s týmto udržiavala pravidelný kontakt.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu potvrdiť ako vecne správne. Otec podľa nej úmyselne zamlčal podstatné a preukázané skutočnosti, ktoré naopak bezpochyby odôvodňujú zákaz styku s maloletým dieťaťom. Pred súdom bola preukázaná obava, že otec má v úmysle dieťa navádzať proti nej, konkrétne ju učiť oslovovať matku hanlivými výrazmi, otec má tiež v úmysle prostredníctvom styku s dieťaťom realizovať voči nej aj istú formu pomsty. Vzhľadom na povahové vlastnosti otca s spôsob života nie je vhodným rodičovským vzorom, predstavuje riziko, že styk bude mať na dieťa negatívny vplyv. Otec je tiež psychicky a emočne labilný. Poukázala na audionahrávky nachádzajúce sa v spise, ktoré sú dôkazom správania sa otca v prítomnosti dieťaťa. Pojednávanie dňa 24.06.2021 súd odročil na neurčito za účelom pribatia znalca, ktorý vypracuje osobnostné profily rodičov, ich vzťah k dieťaťu a stanoví aj najvhodnejšiu formu styku maloletej T. s otcom, resp. či je vôbec na prospech maloletého dieťaťa takýto kontakt. Voči otcovi stále prebieha vyšetovanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, preto nemožno uvažovať o tom, že stretávanie sa otca s dieťaťom je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

7. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec maloletého dieťaťa uvádzajúc, že matka sa snaží otca znemožniť, zdiskreditovať, podsúvať súdu myšlienku, že je chorý človek so samovražednými myšlienkami, čo sa nedokáže o dcéru postarať. Zdôraznil, že matka mu odmieta dieťa odovzdať a sama si určila, že mu ju odovzdá až po rozhodnutí súdu; odmieta akúkoľvek dohodu. Matka neustále lipne na udalostiach z leta XXXX, ale on sa k dieťaťu nevhodne nesprával. Matka poukazuje na jeho vyjadrenia staršie viac ako 12 mesiacov, no nepreukázala, že by maloletú T. aj v súčasnosti viedol k tomu, aby matke vulgárne nadávala. Matkine obavy nie sú preukázané a aktuálne. Nie je zrejmé, čo vyhotoveniu audionahrávok predchádzalo, či nešlo len o účelové konanie matky vyprovokovať ho a potom si ho natočiť. Matka a jej právny zástupca nemajú odborné vzdelanie, aby hodnotili emočnú a psychologickú labilitu otca. Matka nepopiera, že mu upiera styk s dieťaťom a snaží sa doceliť zákaz ich styku. Záverom poukázal na postup súdu prvej inštancie, ktorý doručoval odvolanie otca na vyjadrenie matke a tým spôsobil, že konanie o odvolaní vo veci neodkladného opatrenia prebieha už takmer dva mesiace.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP), po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúcej návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súdu dočasne upraví styk s maloletým dieťaťom, je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak ako uviedol odvolací súd vo výroku tohto rozhodnutia. Uznesenie v jeho II. výroku z dôvodu absencie odvolania matky nadobudlo právoplatnosť. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal najmä z nižšie citovaných zákonných ustanovení:

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Podľa § 390 CSP, odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletej T. nie sú manželia, od XX.XX.XXXX nežijú v spoločnej domácnosti a o dieťa sa stará matka. Otec odišiel zo spoločnej domácnosti na základe zásahu polície. Matka tvrdí, že otec sa k nej správal agresívne, verbálne ju ponižoval a urážal hrubými nadávkami, psychicky týral i fyzicky napádal. Tvrdila, že svedkom jeho správania bola aj maloletá T., čo na ňu pôsobilo stresujúco. Z dôvodu obavy o bezpečie dcéry podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala maloletú zveriť do jej starostlivosti. O tom jej prvom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia rozhodol súd prvej inštancie č. k. 10P/136/2020-21 dňa 14.08.2020 tak, že návrh zamietol. Odvolací súd uznesením č. k. 12CoP/32/2020-46 zo dňa 10.10.2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Následne súd prvej inštancie ďalej konal vo veci samej na základe návrhu matky

na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej dcére, ktorý matka v priebehu konania podaním zo dňa 02.12.2020 doplnila tak, že okrem zverenia maloletej do jej výchovy žiadala určiť otcovi výživné v sume 250 eur a upraviť jeho styk s maloletou T. každú párnú sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod. Dňa 03.12.2020 sa konalo pojednávanie pred súdom prvej inštancie, na ktorom otec potvrdil vyjadrenia matky ohľadne jeho agresívneho a vulgárneho správania k nej s tým, že už sa tak nespráva, snaží sa ovládať svoje správanie, ktoré bolo ovplyvnené aj správaním matky voči nemu. Na uvedenom pojednávaní otec žiadal zveriť maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti. Následne dňa 08.12.2020 matka podala nový návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala maloletú T. zveriť do jej výchovy a otcovi zakázať styk s maloletým dieťaťom. O podanom návrhu matky rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 10P/136/2020-194 zo dňa 14.12.2020 tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletú T. do osobnej starostlivosti matky a zakázal styk otca s maloletou T.. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec dieťaťa, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 12CoP/8/2021-216 zo dňa 30.03.2021, pričom uznesenie v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletú T. do osobnej starostlivosti matky, potvrdil ako vecne správne a v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci samej zakázal styk otca s maloletou T., zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti v tejto časti. Odvolací súd súdu prvej inštancie vytkol, že ten sa nezaoberal všetkými skutočnosťami uvedenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zákaz styku oprel najmä o skutočnosti uvedené na pojednávaní ohľadne správania otca k matke v minulosti a o matkou predložené nahrávky. Audionahrávky však neboli súčasťou spisu. Z rozhodnutia súdu tiež nebolo zrejmé, ako sa súd prvej inštancie vyporiadal s tým, že dňa 02.12.2020 matka navrhla upraviť styk otca s maloletou a následne dňa 08.12.2020 žiadala styk otca s maloletou zakázať. Matka tento zvrät súdu nevysvetlila a neuvádzala, že by došlo k novým závažným skutkovým okolnostiam. Odvolací súd tiež zdôraznil, že súd prvej inštancie by sa mal zaoberať aj tým, či styk maloletej s otcom bez prítomnosti matky by nebol v záujme dieťaťa, pričom sa javí byť vhodné vykonať dokazovanie aj opätovným výsluchom rodičov na pojednávaní a vyžiadať vyjadrenie kolízneho opatrovníka.

13. Po vrátení veci súdu prvej inštancie kolízny opatrovník v súlade s rozhodnutím odvolacieho súdu podal správu o aktuálnych pomeroch v rodine a priebehu psychologického poradenstva rodičov. Súd prvej inštancie však v súlade s usmerneniami odvolacieho súdu nevykonal ďalšie úkony, potrebné pre rozhodnutie o podanom návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, ale opätovne vo veci rozhodol, i o ďalšom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného súdu dňa 30.04.2021, ktorým otec žiadal upraviť jeho styk s maloletou T.. Súd prvej inštancie síce nariadil pojednávanie na deň 24.06.2021 vo veci samej, na ktorom neskôr i vypočul oboch rodičov, avšak o návrhoch na nariadenie neodkladných opatrení rozhodol ešte pred týmito pojednávaním dňa 31.05.2021 uznesením č. k. 10P/136/2020-259 zo dňa 31.05.2021, ktorým zamietol aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upraví jeho styk s maloletou T., aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže styk otca s maloletou T.. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že nie je dostatok podkladov na rozhodnutie o dočasnej úprave pomerov účastníkov nariadením neodkladného opatrenia, pretože na kvalifikované rozhodnutie o návrhoch na nariadenie neodkladných opatrení je potrebné najskôr vykonať opätovné výsluchy rodičov na pojednávaní a zistiť aktuálnu situáciu medzi účastníkmi konania. Proti tomuto rozhodnutiu súdu vo výroku o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upraví jeho styk s maloletou T., podal odvolanie otec dieťaťa, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania. Z dôvodu, že matka, resp. kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, proti výroku o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže styk otca s maloletou T., odvolanie nepodali, tento výrok súdneho rozhodnutia nadobudol právoplatnosť.

14. Napriek skutočnosti, že odvolací súd dostatočne detailne špecifikoval v zrušujúcej časti svojho rozhodnutia dôvody nepreskúmateľnosti uznesenia súdu prvej inštancie v časti rozhodovania o návrhu matky na dočasný zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, súd nerešpektoval usmernenia a pokyny odvolacieho súdu vyjadrené v jeho zrušujúcej časti uznesenia a stanovený postup súdu predtým ako opätovne rozhodne o podanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým dočasne zakáže styk otca s maloletým dieťaťom. Namiesto postupovania podľa usmernení odvolacieho súdu súd prvej inštancie opätovne rozhodol o návrhu matky ako i o novom podanom návrhu otca na dočasnú úpravu styku neodkladným opatrením, pričom jeho rozhodnutie rovnako nenapĺňa podmienku preskúmateľnosti a riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia uvedenú v ust.

§ 220 ods. 2 CSP. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Napadnuté uznesenie bolo okrem jeho nepreskúmateľnosti aj zjavne rozporným, pretože pokiaľ súd zamietne návrh na dočasný zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, potom je namieste, aby upravil ich vzájomný styk aspoň v minimálnom rozsahu alebo za prítomnosti ďalšej osoby. Odvolací súd postupujúc v súlade s ust. § 390 CSP, v zmysle ktorého už nemohol znova nepreskúmateľné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s ust. § 391 ods. 1 CSP, o podanom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia sám rozhodol, pričom napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Ak sa totiž súd prvej inštancie aj v poradí druhým rozhodnutím, resp. konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dopustí takých procesných pochybení, ktoré by inak boli dôvodom na zrušenie v poradí druhého rozhodnutia (§ 389), musí ich odvolací súd sám odstrániť alebo napraviť v odvolacom konaní.

15. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie aplikoval na danú vec ustanovenia Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku, pričom súd v odôvodnení svojho uznesenia citoval konkrétne procesnoprávne ustanovenia, na ktoré poukazuje aj odvolací súd. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, jednak neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať na čas minulý, a jednak opatrenia nariadené v prípade obavy z ohrozenia exekúcie. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení súd musí skúmať, či je nárok osvedčený a či neodkladné opatrenie je skutočne potrebné. Pretože CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu a v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na ostatné neodkladné opatrenia týkajúce sa maloletých detí je potrebné aplikovať právnu úpravu ustanovení § 324 a nasl. CSP.

16. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

19. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

20. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

22. Dočasný charakter neodkladného opatrenia umožňuje, že pred jeho nariadením súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Na druhej strane súd nemá rozhodnúť bez osvedčenia aspoň základných skutočností dôležitých pre prijatie záveru o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je

obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci). Cieľom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie je dočasné a neprejudikuje výsledok konania pred súdom.

23. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého výroku o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upravil jeho styk s maloletou T., s prihliadnutím na právoplatný výrok o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zakázal styk otca s maloletou T., mal za to, že v danej veci je nanajvyšším dôvodom, aby súd upravil styk otca s maloletou T., ktorý sa podľa zhodných vyjadrení oboch rodičov žiadnym spôsobom nerealizuje. Z dôvodu, že matka, resp. kolízny opatrovník voči výroku rozhodnutia o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zakáže styk otca s maloletou T., nepodali odvolanie, tento výrok rozhodnutia nadobudol právoplatnosť, pričom odvolací súd vychádzajúc z tohto právoplatného výroku súdneho rozhodnutia mal za to, že aktuálne neexistujú žiadne výnimočné okolnosti a dôvody pre zákaz styku otca s maloletým dieťaťom. Potvrdzujú to i správy kolízneho opatrovníka zo dňa XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX, z ktorých nevyplývajú výnimočné dôvody majúce za následok potrebu zákazu styku otca s maloletým dieťaťom. Ani matka na pojednávaní uskutočnenom dňa 24.06.2021 neuvádzala dôvody, pre ktoré je potrebné zakázať styk otca s maloletým dieťaťom, práve naopak, potvrdila, že otec sa k maloletej dcére vždy správal pekne, ich vzťah bol vždy dobrý, chodieval si po ňu, no po poslednom pojednávaní mu ju už nedávala. Pri absencii dôvodov zákazu styku dieťaťa s otcom je nevyhnutné vyvodiť potrebu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, predovšetkým v danej situácii, že ich styk sa žiadnym spôsobom už niekoľko mesiacov nerealizuje. Odvolací súd vyzdvihuje samotné právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplývajúce nielen z ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine, ale i z Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaručuje právo maloletého dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

25. Rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a zatiaľ neboli schopní dohodnúť sa riadne o výkone ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Na základe návrhu matky v konaní sp. zn. 10P/136/2020 súd prvej inštancie uznesením č. k. 10P/136/2020-194 zo dňa 14.12.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10P/136/2020 výkonom I. zveril maloletú T. do osobnej starostlivosti matky. Toto rozhodnutie bolo potvrdené i uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 12CoP/8/2021-216 zo dňa 30.03.2021. Odvolací súd po prejednaní tejto veci dospel k záveru, že s ohľadom na opísanú situáciu v rodine vyplývajúcu z obsahu spisu a s ohľadom na útlý vek dieťaťa je dôvod na dočasnú úpravu pomerov účastníkov čiastočne v súlade s návrhom otca tak, že je potrebné nariadenie neodkladného opatrenia čo do úpravy jeho styku s maloletým dieťaťom. Keďže maloletá T. bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky, otec má možnosť zúčastňovať sa osobne na jej výchove len prostredníctvom pravidelnej realizácie styku, počas ktorej môže v plnom rozsahu realizovať svoju úlohu otca. Úprava styku maloletého dieťaťa s rodičom tvorí špeciálnu zložku rodičovských práv, preto musí byť aj úprava tohto styku v záujme maloletého dieťaťa a súd na záujem dieťaťa je povinný vždy prihliadnuť. Je potrebné zohľadniť nielen právo rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, ale aj právo dieťaťa stretávať sa s týmto rodičom. Pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom treba vždy vychádzať z toho, že účelom styku je zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obom rodičom, aby maloleté dieťa, pokiaľ možno v minimálnej miere, pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. Pri zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, to nesmie byť ukraľované o styk so svojím otcom. Otec odôvodnil podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku s maloletým dieťaťom z dôvodu, že s maloletým dieťaťom nebol v kontakte od novembra XXXX, pričom matka sa vyjadrila, že mu maloletú T. odovzdá na styk až po rozhodnutí súdu vo veci samej. Otec sa pokúsil o mimosúdnu dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom, no matka na jeho návrh a urgenciu nereagovala a naďalej neumožnila žiadny styk

otca s maloletým dieťaťom. V predmetnom prípade, keď matka otcovi neumožňuje styk s jeho maloletou dcérou, s ktorou nebol v kontakte od novembra XXXX, je potreba bezodkladnej úpravy pomerov (styk otca s maloletým dieťaťom) neodkladným opatrením do rozhodnutia vo veci samej daná. Z doterajšieho obsahu spisu vyplýva, že vzťah otca a maloletej T. bol hodnotený ako pozitívny a neboli vznesené žiadne výhrady voči jeho správaniu k maloletej T., či starostlivosti o ňu. Spochybňovanie spôsobilosti otca sa o jeho maloletú dcéru postarať matka v doterajšom konaní nepreukázala. Otec určitú dobu bol s maloletou T. aj na materskej, resp. rodičovskej dovolenke, a teda je daný predpoklad, že sa o maloleté dieťa, ktoré je v súčasnosti o niečo staršie, vie postarať. Vzťah otca a maloletej T. bol prezentovaný kolíznym opatrovníkom i matkou ako bezproblémový. V záujme zachovania a ochrany rodičovských práv a povinností otca k maloletej T. a s ohľadom na opísanú situáciu v rodine je dôvod na dočasnú úpravu pomerov účastníkov natoľko závažný, že odvolací súd dočasne upravil styk otca s jeho maloletou dcérou, pretože v prípade konfliktného vzťahu rodičov sa javí za nevyhnutné, aby bol presne vymedzený styk súdom, čím sa súčasne predíde zbytočným nezhodám rodičov, medzi ktorými sú už i tak nepriateľské a napäté vzťahy. Odvolací súd nespochybňuje, že vzťahy medzi rodičmi dieťaťa sú konfliktné a narušené, no tieto vzťahy je potrebné odlišiť od vzťahu otca k maloletému dieťaťu, ktorý bol popísaný ako bezproblémový. V tomto prípade keď vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné, no vzťah otca k maloletému dieťaťu nie je narušený, nemožno negatívne vzťahy rodičov vzťahovať aj na vzťah otca k maloletému dieťaťu, predovšetkým v danej situácii, keď aj kolízny opatrovník, aj matka potvrdili pozitívny a bezproblémový vzťah otca k maloletému dieťaťu. Pred problematickými vzťahmi medzi rodičmi je vždy potrebné uprednostniť právo dieťaťa na kontakt s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti, umocnene v prípade, keď medzi rodičom a maloletým dieťaťom je vybudovaný pozitívny vzťah. V danej veci je nevyhnutné rešpektovať právo maloletej T. na zachovanie jej vzťahu k obidvom rodičom a prihliadnuť na jej citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, zároveň rešpektovať jej právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku nielen s matkou, ale aj s otcom, ktorému nebola dočasne zverená do osobnej starostlivosti. V záujme zdravého vývinu maloletej T. je potrebné realizovať styk s otcom, zachovať a upevniť citové väzby s otcom tak, aby maloletá T. mala aj pozitívny mužský vzor v osobe otca pri ďalšom fyzickom i psychickom vývoji.

26. S ohľadom na nariadenie znalecké dokazovanie v konaní vo veci samej, ktorého predmetom bude bližšie skúmanie vzťahu otca a maloletej T. odvolací súd považuje styk otca s maloletou T. v rozsahu dvoch hodín každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni roka za dostatočný časový priestor pre uskutočnenie výchovného pôsobenia otca na maloleté dieťa, postupné obnovenie a udržiavanie ich vzájomného vzťahu za súčasnej situácie, keď maloleté dieťa po dlhšiu dobu nebolo v kontakte so svojím otcom a nie je zrejmé, ako by reagovalo na styk s otcom trvajúci dlhšie ako v rozsahu dvoch hodín. Maloletá T. je vo veku R. rokov a v tomto veku maloleté dieťa vníma dlhšie odlúčenie od rodiča oveľa intenzívnejšie, preto nie je zrejmé do akej miery má zachované spomienky na otca a do akej miery je zachovaný ich pozitívny vzťah rodiča a dieťaťa vybudovaný v minulosti. Z tohto dôvodu odvolací súd upravil styk v uvedenom časovom rozmedzí dvoch hodín tak, aby sa maloletá T. počas priebehu styku, ktorý strávi len s otcom bez prítomnosti matky, necítila vytrhnutá z jej prirodzeného prostredia a nespájala si negatívne asociácie s osobou otca v dôsledku pociťovania odlúčenia od matky. Odvolací súd sa nariadením predmetného neodkladného opatrenia snaží o realizovanie styku otca s maloletou T. v minimálnom rozsahu, na zachovanie ich kontaktu aspoň v minimálnej miere, aby sa predišlo ich úplnému odlúčeniu a vytrateniu doteraz vybudovaného pozitívneho vzťahu rodiča a dieťaťa. Bližšie skúmanie vzťahu otca s maloletým dieťaťom bude predmetom znaleckého dokazovania v konaní vo veci samej, v ktorom sa súdny znalec i sám vyjadrí k najvhodnejšej forme a rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom. Predmetným neodkladným opatrením bude otcovi umožnený pravidelný kontakt s jeho dcérou aspoň v minimálnej miere potrebnej na zachovanie ich vzájomného rodinného vzťahu do právoplatného rozhodnutia súdom vo veci samej. Úpravu styku neodkladným opatrením treba považovať za počiatočnú a východiskovú pre ďalší rozvoj vzťahu rodiča a maloletého dieťaťa, ktorou súd rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa poskytol priestor pre zachovanie vzťahu otca a maloletého dieťaťa. Odvolací súd stanovil časové rozmedzie styku počas každej soboty nepárneho týždňa od 15.30 hod. do 17.30 hod. aj prihliadajúc na denný režim maloletého dieťaťa, a to hlavne poobedňajší spánok, ktorý je pre maloletú T. v jej veku dôležitý a večerný režim prípravy na spánok.

27. Z dôvodu, že uznesením č. k. 11C/44/2020-9 zo dňa 15.12.2020 súd zakázal otcovi dieťaťa priblížiť sa k matke dieťaťa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 10P/36/2020 a zakázal otcovi dieťaťa kontaktovať matku dieťaťa písomne, telefonicky,

elektronickou komunikáciou, alebo akýmkoľvek inými prostriedkami, a to až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 10P/36/2020, je potrebné, aby sa styk otca s maloletým dieťaťom uskutočňoval bez prítomnosti matky, inak by dochádzalo k porušeniu súdom uloženej povinnosti otcom maloletého dieťaťa. Rovnako aj pri odovzdávaní a preberaní maloletého dieťaťa na realizáciu styku je nevyhnutné za účelom predídenia porušeniu súdom uloženej povinnosti zákazu priblíženia sa, aby samotný úkon prevzatia maloletého dieťaťa od matky a odovzdania maloletého dieťaťa matke prebehol tak, aby nedošlo k žiadnemu kontaktu medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Za účelom takéhoto uskutočnenia odovzdania maloletého dieťaťa a prevzatia maloletého dieťaťa pred a po styku s otcom odvolací súd uložil povinnosť matke zabezpečiť prítomnosť tretej nestrannej osoby, ktorá maloletú T. pred uskutočnením styku od matky v mieste jej bydliska prevezme a odovzdá ju otcovi na súdom určený styk a následne po skončení styku od otca prevezme maloletú T. a odovzdá ju matke v mieste jej bydliska. Odvolací súd apeluje na matku, že zabezpečiť vhodnú nestrannú osobu koliduje s najlepším záujmom maloletého dieťaťa, ktorým tiež je, aby počas realizácie styku nedochádzalo ku žiadnym konfliktom, ani medzi rodičmi samotnými, ani medzi ňou zvolenou osobou a otcom dieťaťa. Je žiaduce, aby sa samotné prevzatie a odovzdanie maloletého dieťaťa uskutočňovalo v neutrálnej, resp. pozitívnej atmosfére bez jej poznačenia negatívnymi narušenými vzťahmi medzi rodičmi. Za týmto účelom by bolo najlepšie vyhnúť sa akémukoľvek či už vizuálnemu alebo slovnému kontaktu rodičov, aj v záujme rešpektovania súdneho rozhodnutia, ktorým bola otcovi dieťaťa uložená povinnosť zákazu priblíženia sa k matke dieťaťa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov a zákazu kontaktovať matku dieťaťa písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou, alebo akýmkoľvek inými prostriedkami. Obaja rodičia by mali mať na zreteli zabezpečenie pokojného priebehu prevzatia a odovzdania maloletej T. otcom a realizácie styku s otcom, pretože v opačnom prípade by mohlo dôjsť k traumatizácii maloletého dieťaťa s možnými dôsledkami na jeho psychickom, či fyzickom zdravotnom stave.

28. K námietke otca týkajúcej sa nedodržania 7-dňovej lehoty na rozhodnutie o podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd dopĺňa, že dočasná úprava styku neodkladným opatrením nemá svoje vyjadrenie v Civilnom mimosporovom poriadku. Súd aplikujú pri dočasnej úprave styku všeobecnú úpravu neodkladných opatrení podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku. Z uvedeného dôvodu lehota pre jeho nariadenie je 30 dní od doručenia návrhu súdu. Otec doručil súdu prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 30.04.2021, pričom súd o ňom rozhodol dňa 31.05.2021, t.j. v zákonnej 30-dňovej lehote. Táto zákonná lehota súdom prvej inštancie teda bola dodržaná. Otec tiež namietal, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd najskôr doručoval matke maloletého dieťaťa na vyjadrenie a až následne o ňom rozhodol. V zmysle ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že súd nemal návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia doručovať matke na vyjadrenie, ale o ňom rozhodnúť. Na druhej strane súd prvej inštancie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol v zákonnej lehote, preto nemožno konštatovať, že doručením otcovho návrhu matke došlo k porušeniu jeho subjektívnych práv. Ohľadne doručovania odvolania otca matke na vyjadrenie odvolací súd odkazuje na ust. § 329 ods. 1 druhá veta CSP, v zmysle ktorého ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie v súlade s uvedeným ustanovením dôvodne doručil odvolanie otca matke na vyjadrenie.

29. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v I. výroku podľa § 388 CSP zmenil tak, že nariadil do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej toto neodkladné opatrenie, ktorým je otec oprávnený stýkať sa s maloletou T. každú sobotu v nepárnom týždni roka od 15.30 hod. do 17.30 hod. bez prítomnosti matky dieťaťa, pričom matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť a v mieste jej bydliska zabezpečiť prostredníctvom ňou zvolenej osoby odovzdanie dieťaťa otcovi v stanovenom čase a otec je povinný po ukončení styku v stanovený čas na tom istom mieste dieťa odovzdať osobe zabezpečenej matkou.

30. V zmysle § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne podľa rozhodnutia odvolacieho súdu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní pred súdom prvej inštancie, začatom na základe návrhu matky v súlade s ustanovením § 36 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého: „Rodičia

maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.“ Súd teda rozhodnutím vo veci samej po vykonanom dokazovaní jednak určí, komu maloleté dieťa bude zverené do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, súčasne rozhodne aj o výživnom a o úprave styku s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).